

Budji 178

178

178
1639

A MÁRAMAROS-SZIGETI
ÜGYVÉDI KAMARA
JELENTÉSE

1878. ÉVRŐL.

14.

M.-SZIGET, 1879.
A MÁRAMAROSI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

LibFiz 00565887

A MARYANVAROS-SZIGETI

ÜGYVÉDI KAMARA

1878. ÉV. FEBRUÁR 12. NAPJÁN

1878. ÉV. FEBRUÁR 12. NAPJÁN

1878. ÉV. FEBRUÁR 12. NAPJÁN

Tekintetes közgyűlés!

Kamaránk múlt évi ügyforgalmát és tevékenységét kitüntető főbb adatokat van szerencsénk a következőkben összegezve előterjeszteni:

Mult 1878-ban beérkezett összesen 781 ügydarab, melyek közül fegyelmi tárgyú 138 volt s így a megelőző évről hátralékban maradt 21 darab hozzászámításával összesen 802 ügydarab várt elintézésre, melyek közül 363 db. ülésben, 421 db. pedig ülésen kívül elintéztetvén, mindössze csak is 18 fegyelmi ügyi darab maradt elintézetlen.

Mult 1878-ban 1 közgyűlés, 15 rendes választmányi és 8 fegyelmi bírósági ülés lett az ügy darabok elintézése céljából megtartva.

A kamara tevékenységének legnagyobb része most is pártfogó ügyvédek kirendelése végett lett igénybe véve, a mennyiben az 1878. év folyama alatt 116 pártfogó ügyvédet rendelt ki, legnagyobb részben a m.-szigeti és beregszászi törvényszékek megkeresésére.

Gondnok egy esetben rendeltetett, ügyvédi könyv pedig csak 4 esetben lett hitelesítve.

Az ügyvédi lajstromba leendő felvétele végett a mult évben 12 egyén folyamodott, kik közül egy kérelmével véglegesen elutasított, egynek kérvénye függőben hagyatott, tíznek kérvénye pedig a kamara ügyvédi lajstromába való bejegyzéssel intéztetett el.

A kamaránk lajstromába 1877. év végén bejegyzett ügyvédek száma 129-re ment: a mult évben pedig mint már említettett tíz ügyvéd, kik közül kettő más ügyvédi kamara kerületéről jött át, lett felvéve. A lajstromból önkéntes

lemondás folytán egy, — az ügyvédséggel összeférhetetlen állás miatt négy, — más ügyvédi kamara területére való költözködés miatt két, — s elhalálozás miatt egy ügyvéd: jelesül Rudó Bertalan ungvári kartársunk lett kitörölve, s így tehát kamaránk lajstromába 1878. végén tényleg 131 ügyvéd volt bejegyezve, kik közül azonban egy csőd alá jutás miatt fel lett függesztve.

Az ügyvédjelöltek lajstromába a mult 1878. évben 23-an jegyeztettek be, még pedig 17-en rendes felvétel után, 6-an pedig más kamara területéről történt átköltözködés folytán. Az ügyvédjelöltek lajstromából pedig 22-en lettek kitörölve, jelesül 4-en más kamara területére való átköltözködés, — 3-an az ügyvédi vizsga letétele s 15-en egyéb ok miatt s így tehát a szám szaporulat 1-re ment, minélfogva az ügyvédjelöltek száma az 1878. év végén 64-re emelkedett.

Az 1878. év végén bejegyezve maradt 64 ügyvédjelölt közül tényleg 63 volt joggyakorlaton, még pedig 19 bíróságnál, 5 kincstári vagy közalapítványi ügyészségeknél, 2 kir. közjegyzőnél s 37 ügyvédeknel. Egy ügyvédjelölt pedig a joggyakorlatból való kiléptét jelentette be a lajstromból való kitörlés kérése nélkül.

A mult 1878. év folyama alatt csupán 5 ügyvédjelölt változtatott, még pedig 6 esetben irodát s az ügyvédi vizsára közülök csak is 6-an folyamodtak.

Fegyelmi feljelentés 25 ügyvéd ellen 16 érkezett a mult év folyama alatt, még pedig 21 magán féltől, 1 bíróságtól, 1 hivatalból emeltetett a kamara ügyésze által, 1 más ügyvédi kamarától s 1 más hatóságtól s így tehát az 1877-től hátralékban maradt 42 fegyelmi ügy hozzáadásával összesen 68 fegyelmi ügy várt elintézésre, melyek közül 29 végleg elintéztetvén, még 39 maradt hátralékban.

Az elintézett fegyelmi ügyek közül 20 tényálladék hiánya miatt szüntettetett meg, 1 az illető panaszló által lett visszavonva, 1 más ügyvédi kamarához tétetett át, 1 rendreutasítással, 3 fegyelmi eljárás elrendelésével s 3 más módon lett elintézve.

Az elintézett fegyelmi ügyek közül 18-ban lett panaszlott ügyvéd önmaga igazolására felhiva. Fegyelmi vizsgálat ügyvéd ellen 1878-ban 3 ízben lett elrendelve.

Vádindítvány a kamara ügyésze által 1 esetben tétett s egy esetben hozatott a fegyelmi bíróság által, mely azonban közbevetett felebbezés folytán feloldatott.

Ezen számadatok legjobban igazolják, miszerint az emelt panaszok legnagyobb része minden alapot nélkülözött s hogy szükségessé válnék magokat a kamarákat az alaptalanul panaszlók megbírságolására feljogosítani, hogy így az ügyvédek s magok a kamarák is, melyek teendőjét minden fegyelmi ügy jelentékenyül szaporítja, az alaptalan zaklatásoktól megkíméltesenek.

A felhozott számadatok tanusítják, miszerint az ügyvédi kamara igyekezett a reá ruházott teendőknk eleget tenni s legkellemetlenebb feladata, — jelesül saját tagjai felett a fegyelmi hatóság gyakorlása meg volt könnyítve az által, miszerint súlyosabb és terhelőbb természeti panasz a mult 1878. év folyamán is alig emeltetett.

Áttérve ezek után az ügyvédség s a jog szolgáltatás terén szerzett tapasztalatainknak elősorolására, ez alkalommal el nem mulaszthatjuk mindenekelőtt általánosságban azt constataálni, hogy ezen tapasztalatok, különösen az ügyvédségre vonatkozó részökben, elszomorítók.

Felette elszomorítók pedig azért, mert az idők sanyaruságán, az ügyvédi kar létszámának nagy mérvben történt elszaporodásán kívül még a törvényhozási intézkedések is közreműködnek arra nézve, hogy az ügyvédi kar helyzetét felette súlyossá, ugyszólván elviselhetlenné tegyék.

A jelenlegi viszonyok s a most érvénynyel bíró törvényhozási intézkedések mellett az ügyvédi kar létele van, veszélyeztetve, mit pedig ez sem képzettsége, sem a közügyek iránt folyton tanusított meleg érdeklődése s önzetlen áldozatkészsége miatt sem érdemel meg.

Nem elég, hogy a mostoha idők az ügyvéd szellemi munkájának díjazására csökkentőleg hatottak s előidéztek azt, hogy az ügyvédi kar legtöbb esetben legkisebb előleg

nélkül, sajátját áldozva kénytelen dolgozni, nem elég hogy a nemzetgazdaság terén beállott pangás az ügyleteket, ebből folyólag a perek számát, tehát az ügyvédek munkáját megcsökkentette, nem elég, hogy az ügyvédek számának nagymérvű megszaporodása az egyik napról másikra való megélhetést is felette küzdelmes feladattá teszi, még ezenkívül törvényhozási intézkedések is jöttek, hogy ezt a keserves ügyvédi keresetet megnyirbálják

Hol pedig itt a következetesség, midőn az ügyvédnek részben az idők járása, — részben a közönség szeszélyétől függő s egyáltalában nem biztos jövedelme, melyet egy bekövetkezett betegség a minimumra reducálhat, oly mérvben van megadóztatva, mint más szellemi, hasznothajtó foglalkozás egy se? midőn a lázas mohósággal felvett s le nem szállítható leletekben iedirect uton megint tetemes összeggel adózik, — az állam pedig, mely szigoruan s hajthatatlan következetességgel megkivánja a magáét, téves irányu igazságügyi politikából kevesbiti az ügyvédi kar kereseti forrásait?

Az ügyvédi rendtartás alkotásánál állítólag az lebegett a törvényhozás szemei előtt, hogy hazánkban egy tisztességes, megbízható, képzett és tekintélyes ügyvédi kar képződjék, de ha valóban ez volt a törvényhozás célja, ugy mig egyrésről ennek előmozdítására az ügyvédi rendtartás felette kevésbé volt alkalmas, más résről pedig azóta alkotott újabb törvényei ép inkább az ellenkező mellett szolgáltatnának tanuságot.

Tekintélyes, jellemes, hivatásának színvonalán álló s független ügyvédi kar pedig csak akkor képzelhető, ha mig egyrésről az őt képzettsége s tanulmányai után jogosan megillető munkakör számára biztosítatik, másrésről az ügyvédi kar állása ugy a bíróság, mint a közönséggel szemközt a jelenleginél függetlenebbé tétetik, mert ha jelenlegi helyzetén javítás nem történni, akkor az által csak a szellemi proletariusok száma fog megszaporittatni, mit előidézni, mint a társadalomra néze is veszélyes körtünetet az államnak nem lehet érdekében.

Bár elvitázhatatlanul áll, miszerint az ügyvédi kamarák intézménye a testületi szellem kifejlesztésére, az ügyvédi kar erkölcsi önérzetének és tekintélyének emelésére, a rend és fegyelem fentartására nagy mértékben közrehatott, másrésztől az sem tagadható, miszerint ez intézmény eddigelé az ügyvédi kar körében ép azon oknál fogva nem örvend rokonszenvnek, mert eddigi küzdelmök, melyet az ügyvédi kar helyzetének javítása s az ügyvédi kar sérelmeinek orvoslása céljából folytattak, merőben eredménytelen volt. A gyakorlati jogászi kar az intézmény értékét eredménye szerint mérlegelte s miután ez a tagsági díjak képében meg anyagi áldozatokkal is járt, azt csak egy új adózási nemnek tekintette, melyért elegendő viszontszolgálatot nem nyert s még csak a testületi szellem önérzetének emelésére sem volt képes hatni ama körülmény, hogy oly kérelmek kedvező elintézését nem volt képes kieszközölni, melyeket az összes hazai ügyvédi kamarák egyetértőleg és egyértelműleg terjesztettek elő.

Ilyes kérelmek intéztettek jelesül az ügyvédi rendtartás több részben intézkedésének megváltoztatása iránt, melyek eddigelé eredmény nélkül hangoztak el.

Ép ezért kiváló örömmel vettük a jelenlegi igazságügyminiszter ur ő nagyméltóságának, a nagytudományu s elfogulatlan államférfiúnak hozzáunk intézett ama kegyes felszólítását, hogy az ügyvédi rendtartás tárgyában szerzett tapasztalatainknak kifejezést adjunk, miután ebből ama biztató reményt meritjük, hogy az ügyvédi kar jogos kívánságai ő Nagyméltósága s közvetve tehát a törvényhozás által is kellő méltánylásban fognak részesítettetni s ekkép azon reményünk, melyet ő Nagyméltóságának magas hivatalába való belépte alkalmával e tekintetben tápláltunk, mielőbb meg fog valósulni.

Miután az ügyvédi rendtartás gyökeres revisiójára vonatkozó javaslatunkat rendszeres tervezet alakjában külön előterjesztjük, legyen szabad itt e helyütt főbb vonásokban azon kívánatainkat felemlíteni, melyeket az ügyvédi rendtartás módosítása alkalmával mint mellőzhetetleneket

mindenesetre figyelembe vétetni óhajtánánk, s melyeknek javaslatunkban is kifejezést adni törekedtünk.

Igy mindenekelőtt kívánatosnak tartjuk, hogy a jogi szakoktatás színvonala emeltessék, mi részben a vidéki jogakademiák eltörlése által érhető el. Ezen intézetek tudvalevőleg jelen szervezetökben felette csekély mérvben felelnek meg ama igényöknek, mely a tudományos szakműveltség mai állása szempontjából támasztható az ily magas rendeltetési intézetekkel szemközt. Némely tantárgy tanszéke egyáltalában nincs ez intézetekben betöltve, vagy pedig, mint ez igen gyakori jelenség, két-három egymástól felette álló tudománynak tanszékét ugyanegy tanár tartja elfoglalva, kinél e sokoldalúság az alaposság kárára válik, másrészről pedig némely jogacademiánál a verseny ama sajátosságos neme nyilvánul, hogy mentől enyhébben járnak el a vizsgálatokon, hogy az academiái polgárok száma ekként szaporittassék.

Hogy ily jelenségek a szakoktatás és közvetve a szakképzettség színvonalának emelésére nem hathatnak, az bizonyos, s csak arra nyujtanak ösztönt, hogy olyanok is lépnek az ekként megkönnyített jogi pályára, kik attól valamilyen több nebeztség esetén okvetlenül visszariadnának, hogy az által annyi a mennyi képesítést nyerjenek közhivatalokra, melyeket a hivatottak előtt foglalnak el.

Hogy a jogacademiák környékükben az ügyvédek számának emelésére rendkívülig közrehatnak, annak példája a mi ügyvédi kamaránk is, hol az ügyvédjelöltek -- a leendő ügyvédek száma -- a többi kamarákéhoz képest felette nagy.

Ha a jogi pályára készülő egyének arra leendenek kényszerítve, hogy tanulmányaikat egyetemeken végezzék el, e körülmény felette meg fogja ritkítani az ügyvédek sorait s más szellemi pályára fog sok fiatal embert vezérelni, melyek nincsenek annyira előzőnítve.

Kívánatosnak tartjuk, hogy a joggyakorlati idő 5 évre tétessék s ekkép a jelenleginél meghosszabítottassék s a tudori szigorlatoknál a bifurcatió eltöröltessék.

Az ügyvédi vizsgáknál az eljárásban nagyobb egyöntetűséget s főkép nagyobb szigorúságot kívánunk. Megváltotzatandónak tartjuk azon intézkedést, mely szerint az, a ki a második ügyvédi vizsgán megbukott, e pályától végkép el lett zárva, mert ez intézkedés ép a vele járó életbevágó következményeknél fogva legtöbb esetben az emberi természet s a humanitás által is felette indokolható elnézést szült. Kimondandónak kérjük tehát, hogy az ügyvédi vizsga ismétlése többször is megengedtetik, azon megszorítással azonban, hogy minden újabb ismétlés esetében az illetőnek kétszer annyi ideig kell a joggyakorlatot folytatnia, mint a megelőző esetben.

Ezen intézkedéseknek meg lenne azon eredményök, hogy a hivatlanok elriasztatnának a mai napság felette előzőlött pályától, másrésről az alaposabb tanulmányozás, a gyakorlatidő meghosszabítása s a képesítés megszorítása által csak a valódi tehetségek maradnának meg rajta, melynek annyival nagyobb diszére válhatnának, mert az ekként kevésbé előzőlött pálya a megélhetésre is sokkal biztosabb utat és módot szolgáltatna, s ép ezért sok oly üzletszerű eljárás igénybevételét mellőzhetővé tenné, melynek igénybevételét mai napság az önfentartás szempontjából kárhoznati nem is lehet.

A szellemileg eként magasabb képzettségű s az anyagilag eként függetlenített ügyvédi kar mindenesetre nagyobb erkölesi tekintélyvel bírna, mint ma, midőn az ügyvédi oklevél a mindennapos dolgok közé tartozik; az ily ügyvédi kartól mindenesetre több erkölesi- és jogérzetet lehet kívánni mint s vele szemközt, miután állása oly kiválóan tisztos, biztos és függetlenített, joggal lehetne még nagyobb szigorral eljárni mint ma, midőn állása tisztos ugyan, de se nem kellően biztos, se nem kellően független.

De szükséges egyuttal az is, hogy az ügyvédi kar anyagi helyzete javíttassék, mert kétségtelen, hogy kedvező anyagi helyzetű ügyvédi kar nemcsak nagyobb odaadással s az ethikai szempontok nagyobb tekintetbevételével szentelheti magát szakmájának, hanem mert ha a szükség által nem

leend kényszerítve, alig fog visszaéléseket elkövetni. A tapasztalat igazolja azt, hogy az anyagilag rendezett helyzetű ügyvédek ellen nagyon kevés s akkor is felette csekély jelentőségű, jobbára a fél tudatlansága, vagy roszakaratán alapuló panasz emeltetik. A ki bőven megkeresi azt, a mire szüksége van, az nem fogja ügyfelének pénzét elkölteni s nincs arra indíttatva, hogy a megélhetés szempontjából nem tisztességes ügyek vitelét is elvállalja

Távol vagyunk attól, hogy az ügyvédi kar anyagi helyzetének javítása végett az ügyvédi kar számszerű meghatározását s ekként a mai jognézetekkel meg nem egyező privilegiumot kérelmezzünk; legyen ügyvéd ezentul is mindenki, a ki becsületes ember s egyéb megkivántató kellekkel bír, kívánatunk mindössze csak az, hogy az ügyvédeket jogosan megillető munkakör részökre biztosítsák.

Kivánjuk tehát annak kimondását, hogy a törvényszékekhez csakis ügyvédek, telekkönyvi, közigazgatási és mindennemű közhatóságokhoz beadványokat szintén csak ügyvédek adhassanak be, kivéve azokat, melyeket a fél sajátkezüleg ír és aláír, mely körülmény közjegyzői hitelesítés által igazolhatnék. A sommás eljárásban a 100 ftot meghaladó ügyeknél ugy felperes-, mint alperesre nézve az ügyvéd által leendő képviseltetést hasonlólag kötelezőleg előírni kérjük, miután a fél szegénysége esetén a nélkül is rendel ki a kamara pártfogó ügyvédet. A járásbiróságoknál a szóbeli panaszok felvételét beállítani kérjük, miután az a kezelő személyzet által a nélkül is üzérkedésre használtatik fel s ezeket tulajdonképeni teendőiktől elvonja.

Kivánjuk e helyütt a bagatell törvénynek olyképen leendő módosítást, hogy a képviseleti díjak és egyéb munkadíjak is megítéltessenek a költségeken kívül a nyertes részére, s ha a feleket ügyvédek képviselik, azok díjai saját feleik irányában mindenesetre megállapíttassanak.

Ezen intézkedések pedig azért szükségesek, mert a közjegyzők, kiknek a nélkül is nagy obligát munkakörük, ugy a telekkönyvi, mint közigazgatási és egyéb perenkívüli beadványok szerkesztése által felette sok munkát vonnak

el az ügyvédektől, noha például a m.-szigetinek csak a váltoítások felette egyszerű munkájából van annyi jövedelme, mint 3—4 kezdő ügyvédnek; szükségesek továbbra azért is, mert különösen vidékünkön, mely szegény, a perek legnagyobb része kisebb polgári utra tartozik, mit legjobban igazol ama körülmény, hogy a szigeti kir. járásbiróság előtt 1875-ben 5527, 1876-ban 2300, 1877-ben 2786 per folyt, s 1878-ban pedig már csak 915 per, minek egy harmadrészét, közbevetőleg legyen mondva, a helybeli kincstári ügyészség adta be, mely jelentékeny apadásnak az azóta számban 30%-al megszorodott ügyvédi kar vallja kárát, mert a felek a bagatell eljárásban a költségek meg nem ítélese miatt mellőzik az ügyvédi közbenjárást. Ha a bagatell eljárásnál az olcsóság szempontja volt mérvadó, ezt is figyelembe lehet venni mérsekelt díjszabás megállapítása által.

Szükségesek ez intézkedések azért is, mert a zugirászat csakis ily határozott intézkedés mellett irtható ki véglegesen. Az 1874. 34. tvcikknek a zugirászatra való intézkedései ugyanis se nem szabatosak, se nem kimeritők, mert a zugirászat szerintünk nemcsak a felek képviselőjében, hanem a felek érdekében beadványok szerkesztésében is áll.

Köztudomásulag Szigeten a telekkönyvi beadványok legnagyobb részét mai nap is zugirászok készítik s telekkönyvi hivatalnokok mások által leiratott beadványokat szerkesztve, játszáik ki a törvényt. A zugirászok pedig hibás beadványok szerkesztése által, melynek visszautasítása folytán a fél rangsorozatot veszít, még több kárt okozhatnak a feleknek, mint ha valami kisebb jelentőségű pert hibás védekezés folytán elvesztenek s e tekintetben azért is indokolt a gyökeres reform, mert a zugirászok ez által leszorítottak ama térről, melyre nincs se hivatottságok, se képességök s melyre tanulmányaik sem jogosítják őket s mert a tudatlan feleket, csak hogy pénzt csikarjanak ki belőlök, alaptalan s a bíróságoknál is felesleges munkát okozó beadványok szerkesztésére csábítják, s mert végre a felek az ő munkájokat csak úgy díjazni levén kénytelenek, mint az ügyvédekét, helyes, hogy ezek tisztességes munkaköre biztosíttassék

annál is inkább, mert a mai nagymérvű concurrentia mellett az ügyvédi kényszer daczára sem lehet a közönség kizsákmányoltatásától tartani.

A zugirászat ellen tehát egyedüli óvszernek csak az bizonyulna be, ha a már fentebb jelzett modalitásokhoz képest nem a fél saját maga által, vagy nem ügyvédi ellenjegyzés mellett beadott minden beadvány hivatalból visszautasítottatnék s egyuttal az azt szerkesztő, vagy ha ez ki nem tudatnék, a benyújtó fél esetenként 10 fttól 100 fting terjedő birságban elmarasztaltatnék.

Az ügyvédi munkadíjak tekintetében is lényeges reformok volnának behozandók, így például kívánatos volna a chablonszerű munkákra nézve értékfokozat szerint minimalis díjszabás behozatala, mely a teljesített szellemi munka értékéhez képest emelhető volna, mert a mai viszonyok közt e tekintetben az ügyvédi kar teljesen a bíróság önkényének van kitéve, mely felsőbbtségét eléggé nem loyálisan oly módon kívánja éreztetni, hogy az ügyvéd munkáját egy nap-számoséval egyenlően véli igen sok esetben megszakhatni. Hogy e bíróság e tekintetben mennyire elfogult, legjobban igazolja a legfőbb ítélőszéknek 3557/877. sz. a. kelt határozata, mely a felsőbb bíróságnak még azt is megengedi, hogy a nézete szerint tulságos mérvben megállapított ügyvédi díjak még akkor is beszállithatók, ha az azt megállapító határozat ellen a felek felebbezéssel nem is éltek. Nem csoda, ha ily példák a díjak megállapításánál csökkentőleg hatnak, de nem csoda az is, hogy az ügyvédi kar körében általánosan észlelhető ama óhaj, hogy az ügyvédi díjak megállapítása a bíróságok teendői közül jövőre egyáltalában elvonassék, mit nemesak ama körülmény tesz kívánatossá, hogy a teljesített ügyvédi fáradozások értékét helyesen csakis ügyvéd képes megítélni, hanem az is, hogy a birói kar soraiba most már gyakorló ügyvéd csak fehér hollóként jutván be, az ekkép burocratikus irányban képződött birói kar még csak távoli sejtelmével sem bír ama nehézségeknek, melyekkel a gyakorló ügyvéd pályája a megélhetés tekintetében jár.

Ép ezért kívánjuk, hogy ptr. 252. §-ának az ügyvédi munkadíjak megállapítására vonatkozó része hatályon kívül helyeztessék, s kívánjuk továbbá, hogy azon felette vizsás helyzetben változtatás történjék, mely szerint az ügyvéd felének pénzét, okmányait akkor is kiadni tartozik, ha az ellen munkadíj és készpénz kiadások czimén követelése van s azt megfizetni vonakodik vagy e tekintetben kiegyezni nem akar. Kívánjuk, hogy ez esetben az ügyvédnek követelése erejéig ügyfelének az ügyvéd kezei közt levő pénze s egyéb értékeire nézve feltétlen elsőbbségi és megtartási joga legyen, köteles levén az ügyvéd a fél ebbeli kívánsága esetén a kérdés alatti összeget bírói kézbe letenni.

Kívánjuk tehát, mint fentebb említettük, hogy az ilyes, valamint az ügyvédi díjak tekintetében felmerülő kérdések elintézése a kamara választmányára bizassék, melytől egy fele részben a budapesti ügyvédi kamara tagjaiból, felében a legfőbb ítélőszék biráiból alkotott vegyes bírósághoz lehessen csakis egyfoku felebbezésnek helye.

Kívánjuk, hogy az ügyvéd díjait megállapító határozatok s végre az ügyvédnek hitelesített könyvei alapján szerkesztett számláira, mihelyt a könyvek szabályszerű vitele s a tételeknek a főkönyvvel való egyezése a kamara választmánya által igazoltatik, az adós ellen előjegyzés adassék, veszély igazolása esetén pedig a biztosítási végrehajtás elrendeltessék.

Kívánjuk, hogy csőd esetében az ügyvédi munkadíjak iránti követelések, tekintet nélkül arra, hogy mely időpontból származnak, a csődtömeg első osztályának utolsó pontja alá soroztassanak.

Kívánjuk, miszerint az ügyvéd részére ne csak a perben, hanem perenkívüli eljárásban, jelesül levelezés, értekezlet, utannajárás által érdembe hozott díjai is biztosittassanak s a mennyiben ezek iránt a fél és ügyvéd ki nem egyeznének, az ily kérdésekben a kamara választmánya a megállapítandó általános díjszabás lehető tekintetbevételével határozzon.

Az ügyvédi kart egyuttal a bíróságtól annyiban füg-

getlenítendőnek óhajtjuk, miszerint kívánjuk, hogy minden oly esetben, midőn a bíróság nézete szerint valamely ügyvéd akár a tárgyalásnál, akár beadványaiban illedelmetlen vagy sértő kifejezéseket használt s botrányra adott okot, egy fele részben a kamara székhelyén levő törvényszék kebeléből, fele részben a kamara választmányából alakítandó bíróság, melynek elnöke esetenként a törvényszék és kamara elnöke legyen, — határozzon nemcsak azon kérdés felett, hogy van-e a fenforgó esetben birságnak vagy egyéb intézkedésnek helye, hanem egyuttal a felett is, hogy a birságozás mily mérvben történjék, mi által meg lenne óva ama e tekintetben eddigelé mellőzött jogelv is, hogy senki maga ügyében bíró nem lehet.

Az ügyvédi kamara hatáskörét pedig a már felhozottakon kívül még annyiban kiterjeszteni óhajtjuk, hogy ne csak a nem jövedelmező pártfogó ügyvédségek iránti rendelkezés tartoznék hatáskörébe, hanem esőd esetében a perügyelő s az ideiglenes tömeggondnok kirendelése is.

Óhajtánók továbbá azt is, hogy a bírói állomások betöltése alkalmával az illető kamarák véleménye szintén megkérdeztetnék, miután a bírák képességeit elfogulatlanul és legjobban csakis az ügyvédek ítélhetik meg s az ekként adott vélemény mindenesetre biztosabb tájékozást nyújtana, mint a hivatalos, száraz minősítvényi táblázatok.

Kívánjuk továbbá, hogy az ügyvédek jövedelmi adójának kivetésénél az ügyvédi kamara javaslatai kikéressenek s lehetőleg figyelembe vétessenek.

A fegyelmi eljárást egyszerűsítendőnek találjuk, mert a mostani eljárás mellett, midőn ugy a fegyelmi eljárást elrendelő, mint a vád alá helyező s végre maga az érdembeli határozat ellen jogorvoslatnak van helye, az eljárás hosszadalmassá válik, egyuttal a kamarákra is több munkát ró s mert a jelenlegi rendszer mellett el kell rendelni a fegyelmi eljárást, hogy a fegyelmi vizsgálat, mely pedig az ügyvéd ártatlanságát deríti ki, foganatosítható legyen, mi csak az ügyvéd meghurczolásával jár; ép ez oknál fogva a

fegyelmi eljárást elrendelő határozat intézményét megszüntetni kívánjuk.

Az alaptalanul s nyilván roszakaratból panaszt emelők megbírságolását a kamara hatáskörébe óhajtjuk utaltatni, melyet egyuttal arra is felhatalmazni kérünk, hogy a kiküldött vizsgáló biztosokat kötelességük teljesítésére pénzbírság terhe alatt szoríthassa.

A büntető bíróság által hozott határozat folytán vád alá helyezett ügyvédet pedig a gyakorlattól csak az esetben tartjuk felfüggesztendőnek, ha az ez iránt hozott határozat jogerőre emelkedett

Ezek volnának főkép azon szempontok, melyeket az ügyvédi rendtartás módosítása alkalmával lehetőleg érvényre jutva látni óhajtánánk, melyeknek az általunk készített törvényjavaslat tervezetében kifejezést is adtunk; vannak azonban oly kérelmeink is, melyek természetöknél fogva a jelzett törvény keretébe fel nem vehetők ugyan, de a melyeket szintén a nagyméltóságu igazságügyminiszterium kegyes meghallgatására méltatni kértünk.

Ezek közé tartozik nevezetesen, hogy jövőre a bírósági kinevezéseknél fordíttassék nagyobb figyelem a gyakorló ügyvédekre is. A bírói karnak ily módon új erővel való felfrissítése a gyakorlatban alkalmasint csak előnyös lehet, mert az ügyvédből lett bíró sokkal általánosabb nézletpon-tokkal s az élet követelményei iránt is több gyakorlati érzékkel és felfogással fog birni, mint a hivatalos létrán felhatolt bíró

Az ügyvédi kar, de a jogi állam eszméjének tehát a közjó érdekében történék az is, ha némely közigazgatási tisztviselői állás elnyerhetése hasonlólag az ügyvédi oklevél birtokától tétetnék függővé, így például a szolgabírói és árvaszéki ülnöki állások tekintetében, annál inkább, miután mindezen tisztviselők, ha hivatalukat kellően betölteni kívánják, az alapos jogi ismereteket a nélkül sem nélkülözhetik.

Az ügyvédi kar tekintélye, de a felek érdekében is hatályon kívül kértük tenni a 31563/878. számú magas

igazságügyminiszteri rendeletet, mely szerint a birói leletek az ügyvéd nyugtájára kiutalványozás esetében csak akkor szolgáltatható ki, ha az ügyvéd felétől hitelesített meghatalmazványt mutat fel.

Ámbár e rendelet a ptr. 553-ik §-ával s illetve avval indokoltatik, hogy a pénzfelvétel nem tekinthető törvénykezési ügyletnek, miután azonban a perrendtartásnál későbbben keletkezett 1874. 34. tvczikk 62-ik §-a világosan kimondja, hogy minden ügyvédi meghatalmazvány egyszersmind a beperelt pénzösszeg átvétele és nyugtatványozására is feljogosít, már ebből kétségtelen, hogy a neheztelt rendelet csakis téves törvényt magyarázatnak lehet eredménye, minek megszüntetése annál inkább kívánatos, mert így a magánfél nagyobb hitelességgel bíró egyénnek tüntettetik fel.

Az érintett rendelet ismét csak az ugy látszik, előszertettel pártfogolt közjegyzői kar érdekében keletkezhetett, hogy annak munkaköre evvel is szaporittassék, bár lenne az ügyvédi kar is oly szerencsés, érdekeit illetőleg ily hatályos támogatásban részesülni.

Az ügyvédi kar kiváló sérelmei közé tartozik az is, hogy a legalaptalanabb leletekkel, tervszerüleg számítva a felebbezés elmulasztására, zaklattatik. Miután a hiányos bélyegpatens rendelkezéseit minden lelet dühöncz más más-ként — s természetesen csak akként magyarázza, hogy a szerencsétlen ügyvédre leletet vehessen fel, felette kívánatos volna egy rendszeres bélyegtörvény alkotása, melynek szabványai a mostani, részben változott jogélet alakulásainak megfelelők volnának, mely lenne inkább részletesebb, terjedelmesebb, de ép azért határozott, világos és minden kételyt kizáró, mely nemcsak a bélyegcsonkítást elkövetőt büntetné meg, hanem az alaptalanul leletezőt is.

Ezen bélyegtörvényt azonban nem azon alapra óhajtanék fektettetni, hogy bélyegcsonkítás esetén büntetésül azonkivül az illetéknek kétszerege szabassék ki, hanem legfelebb egyszerese, mi teljesen elegendő volna az ez által az államra háromló költségek fedezésére. Kétszereset csak azokra kérnénk kiszabni, kiknél a megrövidítési szándék abból nyil-

vánuló, hogy például egy évben 50 ftra felmegy bélyeghiányok. Felebbezés esetén a felemelt illetékre nézve a végrehajtást felfüggeszteni kívánnók, s addig is, míg az új bélyegtörvény megalkottatik, kívánatosnak találjuk, hogy a pénzügyigazgatóságok a hozzájuk e tekintetben beadott felebbezvényeket a mostaninál kissé gyorsabban, t. i. ne egy évre intézzék el s ne szaporítsák az ügyvédekre, a nélkül is nagy mérvben háramló terheket az által, hogy a felebbezéseknek rendesen úgy sem helyt adó határozataikat bérmentetlen, tehát 10 krnyi felemelt vitelbérü levelekben közlik.

Kívánatosnak tartanók továbbá, ha az ügyvédi rendtartás életbelépte előtt oklevelet nyert ama ügyvédeknek is, kik a jogi tanfolyamot nem egyetemen végezték s egy szóval a jogot nem 4 évig hallgatták, lehetőség nyujtatnék a jogtudori oklevél elnyerhetésére, a nélkül hogy e czélből a negyedik évet kellene hallgatniok.

Mint kiváló sérelmet kell jelezniünk a 6979/878. számú semmitőszéki határozatot, mely azon veszedelmes elvet proclamálja, hogy a tanulás és szemle költségeiért is első sorban az ügyvéd felelős. Ez elv általános alkalmazása az ügyvédi kar tönkrejuttatása volna, mert köztudomásu, hogy az ügyvéd legtöbb esetben előleg nélkül dolgozik s azon terhet, melyet reá a törvények háritanak az által, hogy a bélyegesonkításért, hamis előadás folytán kieszközlött bíróküldés következtében foganatosított eljárás körül felmerült költségekért, konok felebbezésért, alaptalan igényperek benyújtásáért első sorban az ügyvédek tétetnek felelősekké, ezen téves törvényt magyarázat folytán valósággal elviselhetetlenné tenné, miért is a semmitőszéket értesíteni kértük a nagyméltóságú igazságügyminiszterium utján, hogy a ptr. 208. § ának ily messzeható értelmezést, miután az ügyvéd bizonyító félnek nem minősíthető, adni nem lehet.

A mi a jogszolgáltatás terén szerzett tapasztalatainkat illeti, azokat röviden abban összegezhetjük, miszerint a kamara területén levő bíróságok előadói személyzete a nekik

kiosztott ügydarabok feldolgozásában általában véve kellő gyorsaságot tanusít.

Egészen másként áll azonban a dolog az ügydarabok expedálását illetőleg, mert ámbár létezik több bíróság, mely e tekintetben kevésbé lassu a többinél, az általános tapasztalat e tekintetben csak az, hogy az expeditió botrányos lassu.

A bagatell eljárás behozatala tagadhatatlanul tetemesen megapasztotta a bíróságok munkáját s azon hátrányt, mely e törvény életbelépte által az ügyvédi kar jövedelmére háramlott, eleinte azon körülmény által véltük ellensúlyoztatni, hogy jövőben a perek lefolyása a megapadt munka folytán tetemesen gyorsabb leend.

Közel egy évi tapasztalat azonban keserűen győzött meg bennünket a felől, hogy e reményünk sajnos tévedésen alapult s hogy a bíróságoknál a lassu eljárást semmiféle erőhatalom nem képes meggyorsítani.

Pedig ha van valahol, hol a közönség a gyorsaságot jogosan megkívánhatja, ugy ez csakis a jogszolgáltatás terén lehet s az állam félreérti feladatát, ha e tekintetben a garasos gazdálkodás tekintete által vezérelteti magát, midőn ép az igazságszolgáltatás az, mely a reá fordított költségeket a bélyegjövedelem által valóban behozza.

A bíróságok készítenek kimutatásokat, de ezek nem alkalmasak az igazságszolgáltatásnak hiv képét feltárni s ép ezért mi még más rovatokat is kérnénk azokba felvétetni. Nem abban találjuk mi a jó igazságszolgáltatást kizárólag, ha a felsőbb bíróság mentől több alsóbb bírósági ítéletet hagy helyben, hanem abban is, hogy a perek mentől gyorsabban fejeztessenek be s ezért a kimutatásokban azt kérnök kitüntettetni, az ügydarabok beérkezésök után hányad napra intéztetnek el, a keresetekre tárgyalás beérkezésök után hányad napra tüzetik ki, a tanukihallgatási határidőket mily időköz választja el egymástól, a beadott felebbezések a felsőbb bírósághoz mennyi idő mulva terjesztetnek fel? Ezen adatokból lehet csak megítélni, hogy általában valamely bíróság lassu-e vagy gyors, mert a közönségnek az

igazságon kívül gyorsaság is kell, mert mit ér, ha valaki megnyeri a pert 10 év múlva, midőn már ellenfelén nincs mit venni s csak az állam iránti bizalmat, a jogérzetet neveli az, midőn a közönség látja, hogy szenvedett jogsértések gyorsan toroltatnak meg s a jogigények gyorsan érvényre emeltetnek bírói ítélet által.

Felemlitendőnek tartjuk a helyütt azt is, hogy mi magunk részéről nem tartjuk czélszerűnek azon eljárást, hogy a kézbesítési iverk is beigtattnak jelenleg. Ez eljárás az igtató munkáit szaporítja s külön lajstromozót tesz szükségessé. míg a kézbesítési iverk beigtatásának elmaradása esetében ezen két munkát a legtöbb bíróságnál egy egyén végezhetné el, azonkívül az eljárás számszaporításban nyilvánván valamely bíróság ügyforgalmáról sem nyujthat kellő helyes képet s mindezen hátrányok mellett még ama előnnyel sem jár, hogy a kézbesítési iverk elveszése esetében a valóban megtörtént kézbesítést hitelesen igazolja, mert a mi fő: az aláírás valódisága, a kézbesítés mellékkörülményei jelesül, hogy az az írás tudatlan félnek megmagyaráztatott-e, s mikor kézbesített, az igtatmányból ki nem tűnik.

E helyt felemlitjük azt is, miszerint bátrak voltunk az illetékes legfőbb hatóság előtt annak kifejezést adni, hogy a bíróságok figyelmeztessenek arra, miszerint a perügyelő és id. tömeggondnok kirendeléseknél lehetőleg minden ügyvédet egyformán részesítenek a kirendelések előnyeiben s ebbeli eljárásukban az igazságos arány helyreállítása végett az eddig kedvezményezett egyéneket mindaddig mellőzzék, míg csak mindegyik ügyvédnek egyenlő mennyiségű ilyenmü megbízatása nem lesz.

A jogszolgáltatás terén kiválólag érezhető a perrendtartás revisiójának szükségessége, az e tekintetben előterjesztett javaslatot mint a mely a gyakorlati élet követelményeire kellő figyelemmel van s mint a mely mindenesetre jelentékeny haladást képvisel, örömmel üdvözljük s annak mielőbb törvényerőre leendő emelkedését élénken kívánjuk, kivéve természetesen azon szakaszokat, melyek az eddigi hagyományos igazságügyi politika szerint az ügyvédi kar

érdekeit kiválólag sértik, mint például az, mely egyes esetekben még az ugynevezett rendes eljárásban is az ügyvédi képviselőt mellőzhetőnek mondja ki.

Felette kívánatos új esődtörvény alkotása, mert a jelenleg érvénynyel bíró a részben változott viszonyoknak meg nem felel s e helyütt fájdalmasan constatáltatáljuk azt, hogy esőd esetében a bukottak elleni fenytő vizsgálat keresztülvitelében a törvényszékek kellő erélyt nem tanusítanak.

Czélszerűnek találnók, ha a telekkönyvi törvény anyagi részének a törvénytárba való beigtatása előtt is életbe léptetnék az eljárásra vonatkozólag előterjesztett elvek némelyike, annál is inkább, mert az semmi átmeneti nehézséggel, semmi rázkódtatással nem járna, az eljárást pedig felette megegyyszerisitené és gyorsitaná. Értjük ez alatt jelesül azt, hogy minden telekkönyvi nem peres beadvány egyes bíró által és ülésen kívül legyen elintézhető, mert az ellenörzés a jelenlegi tkvi üléseken, hol mindég több száz darab adatik elő alig pár óra alatt, a nélkül is illusorius.

Mellőzhetetlennek mutatkozik az 1877. 22 tvezikknek mielőbbi revisiója is, mely alkalommal az eszközlendő módosítások közzé felvenni kérjük a képviselői díjak megálapítását is a vesztes fél irányában, véghatározat előtt is a biztosítási végrehajtás elrendelését veszély igazolása esetében, az érdembeni legalább egyszeri felebbezés megengedését, azon joghatálylyal azonban, hogy ez által a kielégítési végrehajtás ne gátoltassék s végre azon intézkedést, hogy perújítás esetében a felebbezés okvetlenül engedtessek meg.

Végre el nem mulaszthatjuk azt is felemlíteni, hogy midőn a jog egyes részei átvitt értelemben azóta ugyszólván lassanként kiépítettnek, eljött az ideje, hogy az anyagi magánjog törvénykönyve is valahára megalkottassék, miután e nélkül valódi jogállamot képzelni csak bajosan lehet.

Bátrak vagyunk legvégül ismételve constatálni, miszerint az ungvári törvényszék mielőbb visszaállítását magunk részéről nemcsak méltányosnak, de szükségesnek is találjuk. A tapasztalat azt igazolja, hogy az igazságszolgáltatás de-

centralisatiója a gyakorlatban mindég előnyös s csak a helyes igazságszolgáltatás érdekeit mozditja elő, ha a közönség könnyen hozzáférhet a bíróságokhoz. A beregszászi törvényszék pedig Ung megye egy jelentékeny részére nézve csakugyan nem könnyen hozzáférhető s így, miután Ungvár a felvidék legélénkebb forgalmu városainak egyike, azonkívül nagy kiterjedésü vidék természetes góczpontja, mely több pénzintézettel bir, már e körülményeknél fogva elegendő teendőt tud a felállítandó törvényszék részére biztosítani, mit közvetve az is igazol, hogy egész kamaránk területén Ungvár azon város, hol legtöbb ügyvéd működik. Mindezen okoknál és körülményeknél fogva tehát az ungvári törvényszék visszaállítását szükségesnek találjuk s illetékes helyen kérelmeztük is.

Ezek óhajaink, melyek tehát az igazságszolgáltatás terén szerzett tapasztalatainkat leginkább negativ irányban tüntetik elő, melyeknek a nagyméltóságú igazságügyminiszteriumhoz intézett felterjesztésünkben is kifejezést adtunk, várva, miszerint valahára szakítás fog történni azon igazságügyi politikával, mely az ügyvédség hatáskörét megnyirbálni, tekintélyét, anyagi jóllétét és függetlenségét csökkenteni igyekezett. Nem kétkedünk azon, miszerint legközelebbi közgyűlésen sok eddigi „hiu vágyunk“ teljesülését fogjuk constatálni, s az ügyvédi kar érdekében tett előterjesztéseink valahára meghallgatást fognak találni.

Történjék azonban akár ez, akár ennek ellenkezője, az ügyvédi kar érdekei bennünk folyvást meleg és kitartó szózólójukat fogják találni, a mely kitartásnak csak is siker lehet az eredménye. Kelt M.-Szigeten, 1879. évi ápril 30-án az ügyvédi kamara választmányi ülésében.

JAKAB PÉTER,

elnök.

SZABÓ AUREL,

titkár.

